

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sânt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 21 Septembrie

Partida liberală din Ungaria basată pe dibăcia măestrului ei conducătoriu, înainte de alegerile dietali pe actualul period de 5 ani, nici că a ținut țeara de deamnă ori pe alegători — de ai presenta un program pentru acțiunile viitoare, ci a lăsat, ca să decurgă alegerile, a așteptat să se pronunțe opiniunea publică și apoi sigură fiind de învingere — a creșut, că este suficient, dacă conducătoriu și sufletul partidei, dl Coloman Tisza, va vorbi un discurs — program la Oradea-mare înaintea alegătorilor sei.

Alegerile au trecut, rezultatul alegerilor este cunoscut și mult așteptatul program al guvernului a vădut lumina zilei în 21 Septembrie a. c. în prezența unui numeros public la Oradea mare.

Acei ce s'au așteptat, că dl Tisza va presenta situațiunea internă ori esternă a țerei în colorit favorabil s'au desamăgit în așteptările lor.

Dnul Tisza le-a spus alegătorilor sei și țerei întregi, că situațiunea financiară a țerei unguresci este, de și nu desperată dar serioasă, și i face mari îngrijiri. Causa este de a se căuta după dl ministru nu în vre-un rășboiu purtat cu cheltueli mari, ci în aceia, că Ungaria la 1867 a intrat în o moștenire stearpă, a aflat o țeară fără școli, fără institute de cultură, fără linii ferate, fără riuri regulate și pe acestea voind guvernul a le ridica și-a luat refugiu la cheltueli mari preliminate și neprelimate numai și numai, ca să ridice prestigiul moral al țerei în fața Europei.

Aceste sunt în esență pronunțamentele ministrului președinte al Ungariei și totodată ale conducătorului partidei liberale. Sperează însă marele și dibăciul măestru, care singur a luat portfoliul finanțelor în mâni, că din o urcare a monopolului de tutun și darea de consum pentru spirt să aducă ecuilibrul cel destrămat al finanțelor în ordine, fără însă să poată promite mai mult.

Acesta este memorabilul program dela Oradea-mare al premierului nostru.

Va să dăcă, să va urca din nou darea de tabac și spirt și de nu să va ajunge cu acele, să va lua refugiu la urcarea dărilor directe, numai ca să se ridice prestigiul moral al țerei în fața lumii.

Noi credem și avem firma credință, că pe aceasta cale nu să va ajunge scopul intenționat de dl ministru, și nu să va ajunge pentru aceea, căci e ridicul a susține, că prestigiul unei țeri să ridică atunci, când cetățenii gem sub povara greutăților, când sunt storși până la meduva de impositale cele

mari puse pe umerii lor din partea statului, din partea municipiului, comunei și a altor instituțiuni, ce trebuie să le susțină cetățenii din sudoarea lor. Noi am avea multe, foarte multe de observat la acest program finanțiar, dar fiind că prudența politică din statul nostru a creșut, că e bine, ca noi să nu putem avea cuvânt în afacerile țerei la locul seu, o facem aceasta pe aceasta cale. Nimene nu neagă, că Ungaria dela 1867 a întreprins lucruri riscate numai ca să se prezenteze în ochii lumii ca stat mare și puternic.

Făcutusau și susținuse din partea statului teatre unguresci, îngrijitusau ca se aibă musee naționale, vor ridica în curând un palat pentru dieta țerei, reconstruitau Segedinul după modelul celor mai mari cetăți din Europa și toate acestea într'un timp când țeara nu avea mijloace și nu le are. S'au înmulțit personalul amploiaților dela administrație și li s'a înmulțit salariile cu sume nebunesci pentru lucrul ce prestează această droaie de oameni, dintre cari mulți chemați, mulți nechemați, dar aleși ca se servească unor scopuri politice, de a servi șovinismului maghiar, de a servi de agenți politici, de a denunța chiar unde cer interesele specifice unguresci, fără ca se fie responsabili nici înaintea lui Ddeu.

Croitusau posturile sine cura ale inspectorilor de școale ai statului fără cari ar putea esista și școalele române gr. or., și cele catolice și cele reformate, și toate aceste ear în un timp când școalele sătesci nu se bucură de un ajutoriu de o pișulă din vistieria statului. De ce trebuia să se facă toate acestea, va sci mai bine cel ce le pune la cale.

Unicul lucru ce s'a făcut și nu-l poate nega nici un om de omenie, sunt liniile căilor ferate, și tot ce ne doare e, că și aici a jucat politica mai mare rol, decât interesele economice și comerciale.

Dovadă e Sibiuul, care s'a legat prin o linie laterală ca în batjocură, pe când dacă prin Sibiu — Turnu-roșu să deschidea o linie de comunicațiune ferată, acest oraș de mare însemnătate strategică s'ar fi ridicat mult, foarte mult, ear economii din giurul Sibiuului, — românii și sasii — puteau face negoate însemnate și înlesnite în spre Pitesci cu România.

De trăiau în Sibiu și în giurul Sibiuului sēcui, de sigur așa se urma, căci așa cerea resoanele politice și comerciale, dar fiind că din întâmplare pe aci sunt sasi și români, apoi las să le mai scântee ochii.

Ce concludiune ne vom putea face pentru viitoriu e ușor de înțeles. Se vor sporî dările, se vor

susține toate instituțiunile culturale maghiare, ear ale noastre vor căpeta tot ceea ce au mai căpetat; bunurile statului se vor vinde pe rënd, și când vom ajunge poate soartea Turciei în cele finanțiale, atunci se vor tređi cei cu grandomania lor din somnul de ađi. Va fi târđiu, — așa dăcem noi — și am dorî, ca să nu se adeverească ăsele noastre în această prvință, semnele însă nu arată, că ne-ar da de gol.

Mesagiul

prin care Maiestatea Sa în 17/29 Septembrie a. c. a deschis dieta în palatul regesc din Buda, este urdesmătoriu:

„Stimați domni magnați și deputați, iubiti credincioși!

Cu încredere și bucurie Ve salutăm la începutul sesiunii acestei diete, în a cărei durată legală mai lungă, iubirea de patrie și înțelepciunea Dvoastre — după cum sperăm și credem, — va deslega multe cestiuni pendente.

Nu aflăm de lipsă, să Ve descoperim, câte afaceri sunt de resoltit pe toate terenele vieții de stat, a căror resoltire corectă e de dorit pentru promovarea și înflorirea iubitei Noastre țeri, Ungaria.

Aceasta o sciți Dvoastră de sigur, dar sciți și aceea, că ori cât se fie de dorit un progres accelerat, în multe direcțiuni acela totuși trebuie să țină pas cu puterea financiară a statului, ca nu cumva eshurierea acesteia să periclitizeze nu numai progresarea, ci și rezultatele deja ajunse.

Guvernul Nostru va fi cu o deosebită considerare la aceasta împregiurare în toate proiectele sale.

În preliminarile sale de cheltueli guvernul va merge până la acele margini ale economisării, preste care nu se poate trece fără periclitatea intereselor statului, și pe lângă aceasta va face proiecte pentru urcarea venitelor statului, totdeuna însă cu considerare la împregiurarea, ca poverile cât numai va fi cu puțință — să se împartă proporționat, și ca popoarele credincioasei noastre țeri Ungaria, se nu devină prea împovorate.

Ne încredem în aceea, că Dvoastră la stăverirea cheltuelilor veți procede cu economisare rigoroasă, cu precauțiunea impusă de starea financiară, și dacă va fi de lipsă chiar de sacrificiu, în ce privește îmbunătățirile dorite, ear la recerințele neapărat de lipsă pentru acoperirea celor mai neamănate lipse ale statului, și de aci înainte veți procede cu promptitudine patriotică.

FOIȚA.

Escursiune la o cetate și la o peșteră.

C. Peștera.

(Urmare.)

După aceea am invitat pe Tănase să sloboadă odată pușca, eară el învoindu-se scoase mai întâi glonțul din pușcă, lăsând numai puținul praf în ea, se uită la capsulă și-i dete drumul.

Norocul nostru că ne-am lipit de părăți și ne-am rezimat și cu bătele, că de nu cădeam la pământ așa de teribil a sunat pușcătura.

Mergând înainte peștera devine tot mai îngustă formând câte-va cotituri. În aceasta strimtoare se află într'un loc o galerie, deasupra căreia atěrnă „clopotele”; aceasta am numit'o biserică. Immediat lângă biserică se află doi stēlpi de peatră tocmai în mijlocul strimtorii. I-am botezat Leonidas și Xerxes, ear strimtoarea: Termopile.

Dela Termopile încolo earăși se lărgesce peștera formând o sală (Nr. 6) foarte largă, rotundă, dar scundă. Părății parcă sunt zidiți de mâni omenesci cu o mulțime de boltituri și arcuituri, pe cari se află cremene în diferite forme. Când am intrat primadată acolo am cugetat că e scris pe arcuiturile acelea, așa e aședată cremenea pe ele. Aceasta cre-

mene, ca și celelalte figuri și forme de peatră, ce se află în peșteră (cu deosebire în Nr. 2 și la Termopile) își au și ele istoria formațiunilor pe care vom vedea-o mai la vale.

Sala Nr. 6 e cea din urmă. Aci am ajuns la fundul peșterei. Dacă sar săpa în 2 locuri lângă părătele din fund al acestei sale, de sigur s'ar afla continuarea peșterei, căci se vęd nisce găuri, dar aceste sunt aproape astupate cu pământ și petri, ce au cădut de pe părății peșterei.

Lungimea peșterei preste tot nu o pot da în metri. Noi am umblat mai bine de 2 oare până am ajuns în fund, de unde se vede, că această peșteră e de o lungime considerabilă. — În partea ei cea mai mare zace deasupra peșterei, prin care curge apa. De aci deduc eu, că odinioară poate să fie curs apa prin aceasta peșteră, eară cu timpul și-a făcut alt loc mai în jos. Aceasta însă e numai o ipotesă, ce nu se poate dovedi de adevărată, decât numai după cercetări multe și prin oameni specialiști în geologie.

Se vorbim ceva și despre formațiunile de peatră.

Dealul în care se află peștera e format aproape numai din peatră de var. Apa de ploae se strecură printre crepăturile stâncilor la vale și în multe locuri se opresce în golurile ce le află în cale. Ea însă nu rămâne aci, ci și caută loc și să strecură tot mai jos. Apa cuprinde un gaz numit acid carbonic. Acesta are însușirea, că disoalvă (topesce) varul și-l ia cu sine. Astfel, că picăturile de apă în-

cărcate de var sosind de printre stânci în peșteră, aci în aer apa evaporează și perde o parte din acidul carbonic, eară varul se condensează, se întăresce.

Dacă apa se strecură încet și lin, picăturile nu cad de pe părăți (boltituri), ci acolo evaporează și varul tot acolo rămâne. Cu timpul se formează din varul rămas acolo un fel de sloiu, ca cei ce se formează earna pe streșinele caselor. Încetând de a se mai scurge apa sau abătându se pe alte părăți, sloii aceia nu mai cresc. Acesti sloi sunt „țitele” de oaie, capră etc, după cum spunea „moșul”. Aceste formațiuni se numesc „stalactiți”.

Dacă însă apa vine în cantități mari, ea nu se poate opri, ci cade jos și aci evaporează. Formațiunile ce se nasc jos în fundul peșterei, cresc de jos în sus; ele se numesc „stalagmiți”.

În peștera noastră se află atât formațiuni de stalactiți cât și de stalagmiți într'un număr foarte considerabil. Astfel dealul de peatră, ce se află în sala Nr. 2 nu e altceva decât un puternic stalagmit încărcat cu mulți alți stalagmiți mai mici de mărime și forme deosebite. Am aflat pe dealul acesta între altele un cuib formal plin de apă și în el 3 ouă mici formate din var.

Deasupra acestui deal întregă boltitura, e acoperită cu stalactiți care de care mai minunați. Toate formațiunile de aci sunt aproape numai de var. Nu astfel stă lucrul în sala Nr. 5. Aci varul e amestecat cu foarte mult siliciu. Sunt și formațiuni numai de

Cu așteptarea acestor [puncte de mâncare, și va face guvernul Nostru proiectele sale, cari vor avea mențiunea a suplini lacunele și a asigura progresul continuu dar tratat pe terenul iustitiei, administrației, comunicației, al economiei naționale și al culturii generale.

Pe toate terenurile, aceste proiecte ponderoase vor forma obiectul deciziunilor Dvoastre.

Cu privire la iustitie, guvernul nostru va face proiectele de lipsă într-o ordine corespunzătoare atât pe terenul dreptului penal, cât și al dreptului privat și preste tot în toate direcțiunile, ce pretind completare.

Pentru regularea cestiunii veterinare și poliției de câmp, va prezenta cât mai curând proiect de lege.

Regularea lucrului public, modificarea legii pentru căile ferate vicinale, inarticularea dreptului de cale ferată, vor fi obiectul lucrării Dvoastre.

In decursul sesiunii dietei acesteia, guvernul nostru va face proiectele sale pentru răscumpărarea regaliilor mai mici.

Va mai face un proiect cu privire la iustitia administrativă, prin care guvernul se va nisui să deslege întrebarea, care nicăiri încă nu e deslegată exact: cum s'ar putea da cetățenilor scutul de drept în forma cea mai completă, fără ca prin aceasta se suferă promptitudinea și efectul administrației și prin aceasta interesele statului.

Mai de grabă apoi va trebui se Ve ocupați cu re'noirea convențiunii financiare încheiate cu Croația și Slavonia, care espiră cu finea anului acestuia, la decidera căreia de sigur și de astădată veți fi conduși de dreptate și ecuitate.

Înoirea legii despre puterea armată, ce espiră cu finea anului 1889, de asemenea va forma în conțelegere cu legislațiunea celuilalt stat al monarhiei Noastre un obiect foarte ponderos al discuțiunilor Dvoastre.

Cu toate puterile stăm tot în relațiuni amicale, bune ca și până aci, și deși situațiunea generală nu e chiar de atare, ca se putem abstrage dela perfecționarea puterii armate, avem speranțe basate, că guvernul Nostru conlucrând cu factorii, cu ajutorul cărora i-a succes a susținea pacea până aci, susținerea păcii neconturbate și mai departe va rămănea asigurată.

Cu exprimarea acestei speranțe, implorăm binecuvântarea lui Dumnezeu preste activitatea Dvoastre și încredut în zelul, înțelepciunea și patriotismul Dvoastre, declarăm aceasta dietă de deschisă.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Mediaș, 18 Septembrie, 1887. Dle Redactor! Permiteți-mi a răspunde — ultima dată în această afacere — la unele afirmări cuprinse în corespondința de dtto Mediaș 26 parr. apărută în Nr. 89 al acestui prețuit diar.

Dle Chendi! Toate cu deșertăciune fiind, și nomina odiosa, de aceea și astădată me chiamă „un privitor,“ ca nu lumea să me glorifice. — Despre fracul, mânușile, ochelarii toate amintite în corespondința Dtale nu voi face aici amintire, cu mult mai puțin despre unele expresiuni cum: „savant“, „cultura inimii etc. cari însușiri nici Dta nu le ai; ci voi a constata mai întâiu, că Dta toate afirmările cuprinse în corespondința mea le ai luat de bani buni și nimic

siliciu. Acestea sunt aproape transparente. Clopotul din „biserica,“ lângă Termopile nu e altceva decât un stalactit puternic din var-siliciu, în forma unei perdele groase. Lovindu-l cu bățul dă diferite sunete foarte tari și frumos sunătoare, întocmai ca un clopot adevărat. Leonidas și Xerxes încă sunt din același material crescute de jos în sus (stalagmiți) la înălțime de 2 metri. Lângă ei se află un stâlp alb aproape transparent și pe dinlăuntru gol, care leaga plafulul cu padimentul — ca se dă așa —. Acesta încă sună tare lovit fiind cu ceva. Mulțimea stalactiților ce se află aici e enormă. Mulți sunt rupți și zac pe jos. Aproape toți sunt găuriți prin mijloc; prin aceste găuri se strecură apa, care evaporând contribuie cu varul, ce l-a adus, la creșterea stalactiților lor. Se întâmplă însă, că dela o vreme gaura se infundă la capătul de din jos, și astfel apa nu mai poate străbate prin ele în jos.

Niculiță vrând se ia un stalactit frumos, a dat cu băta în el, căci era sus, și rumpându-se acela, s'a pomenit cu un tuș de apă în față. Era apa, ce s'a adunat acolo de când s'a infundat stalactitul.

Tot în chipul arătat s'a format și cremenea din sala Nr. 6, care are formă de flori și pare a fi asudată din pereți. Formațiunile aceste de cremene în genere nu sunt mari și nici nu sunt tare legate de pereți așa, că numai atingându-le se desfac și cad jos, unde se desfac în mai multe bucați.

Eșind afară ne-am încărcat fie-care cu o mul-

nu ai putut nega, cu deosebire că la desbaterile sinodului a luat parte și uniți și a vorbit la obiect și de aceia, cari nu a fost membrii.

La această răspundere ultimă me silește altceva și nu epitetele de sus date unui privitor; me silește afirmarea Dtale, că te a-și fi vătămat și a-și fi vătămat nimbul, autoritatea sinodului.

Dle Chendi! Ți declar cu toată solemnitatea, că nu am avut și nu voi avea nici odată intențiunea de a Te vătăma și cu atât mai puțin de a vătăma autoritatea sinodului. Nu, și de aceea nu, pentru că eu, de și sum un savant, îmbrăcat în frac, un om al câștigului, și cum me mai numesci în batjocură, totuși știu prea bine că vătămând autoritatea sinodului, mi vatăm interesul meu propriu și mi cauzez daună însemnată. — Apoi, ce folos a-și ave dacă te a-și vătăma pe Dta?

Dta, dle Chendi, știi bine, cine și ce a vorbit în ședința scaunului și a comitetului protopp. și apoi și în alte locuri decizătoare, atunci când ai fost propus și recomandat de administrator protopp. cu majoritate de voturi față de nepotul Dtale; știi cine a ținut atunci, că Dta ești cel mai apt dintre toți preoții din acest tract. Și pe lângă toate acestea ții, că mi lipsesc un mărgăritar prețios? Da poți Dta afirma publice, că Dta posezi acel mărgăritar, care-l numesci „cultura inimii?“ — E mai greu de a vedea bârna în ochiul propriu, decât...

Da las la o parte aceste subiectivități necălitate și venim la obiectul neînțelegerii noastre.

Dta afirmi, că ai fost condus de cele mai bune intențiuni. Eu aceasta nu o am tras și nu o trag la îndoială; numesci însă intențiunile mele reușite și mărsav scopul corespondinții mele. — Aici zace diferența între noi. — În cele următoare voi spune scopul corespondinții mele și voi descoperi unele vederi, apoi judece-mă cel competent în cât sum păcătos.

Scopul corespondinții mele a fost: „earba rea din holdă peară,“ ce va se dăca a scoate afară pe viitor elementele străine și netrebnice din sânul sinodului și a arăta, că membrii sinodului sunt în stare de a-și regula afacerile lor sinodale și fără prezența, influința, semnele din ochi, umeri ai străinilor, că sinodul e conștiu de sine și nu are lipsă de tutorat „străin.“ Și astfel scopul meu a fost și acela, ca mai ușor să între funea corăbii printre urechile acului, decât acul străinului în sânul sinodului.

Alt scop mai secundar a fost, ca să Te scot din rezervă, a-ți face cunoscute, ca unui mai tinăr ca mine în toată privința, unele calamități, sub cari geme tractul protopp. și apoi a Te pune pe terenul muncii pentru delătura-re a acelor.

Din rezervă Te-am scos, precum însuși mărturisesci, încât îmi voi ajunge scopul în celelalte privințe, ne va arăta viitorul.

Eată dle adm. prot. Chendi, unele miserii, calamități și apoi eată terenul de muncă.

1. Dela introducerea statutului organic până în ziua de azi epitropia protopopească e cunoscută numai după nume; aceea nu a ținut nici o ședință de când e pe lume.

2. Dela 1870 până azi comitetul protopp. a ținut singur numai trei ședințe una pentru scrierea concursului la postul de protopresbiter în an. 1885 sub presidiul repostatului protop. Dionisiu Chendi, alta sub presidiul Rev. domn protopresbiter Ioan Droc cu ocaziunea alegerii de protopresbiter și a 3-a sub presidiul Dlui Ioan Bozoșan.

3. Scaunul protopp. dela 1870 până azi singur numai una ședință plenară a ținut în a. c. sub presidiul Dlui Zaharia Ioanovici.

Acestea Dle Chendi, Dta nu le ai știut, pentru că nu ai fost membru a acestor corporațiuni.

țime de stalactiți și de stalagmiți, dar aflând alții mai frumoși pe cei adunați îi lăsam earăși pe acolo. Când ne-am apropiat de gura peșterii încă de departe am vădit o lumină slabă: era lumina ții. Eșind afară din peșteră părea, că am intrat într'un cuptor ferbinte așa de puternică ni s'a părut căldura de afară, cu toate că la gura peșterii era umbră și lumina soarelui nu ajunge acolo, decât pe la 4 oare după ameași. În peșteră temperatura e foarte rece, aerul puțin greu.

După oboseala ce o simțiam, și mai ales atinși fiind de căldură, se înțelege, că ne era cam sete. Apă nu era, după cum am ținut, eară cireșele le-am fost isprăvit. Să ne fim pogorit la riu, nu ne-am mai fi întors, și aveam de cuget să mai intrăm odată în peșteră. Ce era de făcut?

Eu me apucasem să fac o sugare, ca se-mi mai treacă de sete și de necaz. Într'aceia aud pe Niculiță strigând un puternic „vivat“ și când me uit într'acolo ce ved? — Niculiță cu fața strălucitoare de bucurie strângea în brațe o ..... ploșcă și se năcăjia să-i sucească grumazii. Indată ce săvârși această operație o puse la gură, și atât îi era drag de ea, încât abia s'a îndurat a o lăsa. Ploșca din cestie era plină cu vin. De unde? — Dela badea Stan Armie, Ddeu se-i răsplătească fapta, — căci se îngrijise de noi, umplând ploșca și dându-o în grija lui Tânase, când am plecat dimineața dela densusul, fără ca noi să fim știut ceva despre lucru. (Va urma.)

Deci pe viitor vei lăsa corespondințele prin diare al-tora, și Te vei pune la muncă cu statutul organic în mână și vei auzi în fine „slugă bună și credincioasă...“

4. Părintele D-Tale, dnii Ioan Pinciu consilier, Ioan Popa avocat, Ioan Bozoșan, Zaharie Ioanovici parochi cu câte 20 fl. și alți membrii ai sinodului protopp. cu sume mai mici a întemeiat „fondul tractuale;“ preotul George Crișian, secretarul Ioachim Nădeșan — și cu deosebire marele arhieru „Andrieu“ a creat „Fundațiunea Andreiană;“ directorul scoalelor rom. din Săcele dl Ioan Dorca a dat vicaș „Fundațiunei Sofiei Vasile Aron“ din Agârbiciu.

Dle Chendi! Aceste fonduri a prosperat la sume considerabile până pe la an. 1882—3; acum însă samănă celor șapte vaci slabe ale lui Faraon și dacă nu vei lua sub scut cât mai curând ce mai există din ele, se șterg cu totul de pe fața pământului.

Te fac atent, că răul a zăcut în interesul cel material a conducătorilor acestor fundațiuni.

(Va urma.)

Disertațiune

de Ioan German învățător și catichet la scoala normală gr. or. din Brad, ținută în adunarea reun. inv. din districtul Zarand, dela 29 August, 1887, în Sécărêmb.

(Urmare din Nr. 93.)

Ad. 8. Învățătorul și directorul ar trebui să stee în cel mai strâns raport de iubire, și încredere, directorul ca superiorul scoalei ar trebui să lucre din toate puterile pentru binele învățătorului. Durere nu se întâmplă. În Ungaria învățătorii se plâng că înșiși preoții lucră adese din respecterile pentru micșorarea salarelor, și sumuță poporul în contra-le. — Aceasta se întâmplă și la noi în archidieceasă în multe locuri. Unii preoți înșiși voesc a pune pedeci învățătorului, ca să poată ajunge înșiși și învățători. Să mai întâmplă și atari casuri, unde preotul vrea să-și facă din învățător o uncașă, cu care să se poată folosi în toate lucrurile sale. Toate aceste sunt în detrimentul scoalei și au de consecință frecventarea neregulată a scoalei. Pentru-că mult rău poate face un director, când nu-i place de învățător.

Ad. 9. Salariile învățătorilor în archidieceasă încep dela 60 fl. v. a. cele mai multe nu se ridică preste 200 fl. Cu aceste sume ai să ții familie, prunci la scoală, să mai procuri câte un jurnal, să plătesci tace la reuniuni, în fine să te îmbraci, că te rid pruncii umblând sdrênțos. Ei dară toate aceste sunt lucrări imposibile. Cum vei trăi cu 60—150 fl. v. a. Atâta are și încă mai mult un stăvari la cai, sau un porcariu la porci. Trebuie să se ocupe învățătorul ori cu economia, ori cu vre-o speculă.

Aceste însă recer timp, și pe acesta și-l ia învățătorul din oarele de scoală. Să nu te miri dacă veți pe bietul învățător cu sapa în spate în oare de prelegere, sau după lemne în pădure cu vre-un prunc doi de scoală. De foame nu poate muri nici el. Ei absentează și trebuie să absenteze dela scoală. Ei dară atunci absentează și pruncii. Ce au să caute ei în scoală singuri.

O altă împrejurare anormală este încassarea salarelor direct dela primăria în multe locuri, și prin aceasta l pune pe învățător, la dispozițiunea unui jude — fără nici o cunoștință de carte — carele l torturează și l sicănează cum scie el. Am vădit în multe locuri pe judele amenințând pe învățător că nu-i va scoate plata, dacă mai dă multe absenții la notariul, fiind că-l face de rușine. Cum să încassează tacele prin primar o scim cu toții. Știu învățător, carele 12 ani nu a scos un crucer din plată, și în urmă cu avocatul și-a scos salariul.

Dacă nu dă învățătorul absențiile regulat ele să înmulțesc.

Ad. 10. Cine a cercetat comunele de munte d. e. protopresbiteratul Zarand, Hondol, Sécărêmb, Câmpeni etc. acela va ști cum sunt comunicările de grele în timpul iernei. Pruncii sunt în depărtare de scoală. Când este neauă multă și înghețuri, atunci nici omul mare nu poate comunica, decum pruncii. Drumurile sunt atât de rele în cât umbli pe ele cu punerea capului. Comunele sunt foarte reslățite, așa încât și cale de câte 5 oare sunt prunci departe de scoală. Aici absențiile sunt ceva natural. Nimenea nu-și trimite bucurosi pruncul la perđare.

În unele comune nu sunt locuri de pășunat vitele — în comun — și fie-care proprietar trebuie să-și pască vitele pe locul seu. Astfel fie-care econom dacă ține vite, trebuie să-și aibă păstorul seu propriu. Oamenii mai avuți pot să plătească servitori, cei seraci însă cu deosebire dela Sân-Georgiu până la finea anului scolar și trimet pruncii cu vitele la pășune, și astfel în lunile de primăvară și vară, absențiile se triplica, ba în multe comune nu umbla pruncii de loc la scoală.

Ad. 11. Unde nu sunt scoale, sau unde sunt localități închiriate necorespunzătoare acolo lucru natural, că absențiile trebuie să fie numeroase.

Ad. 12. Lipsa de învățători calificați. Unde învățătorul este om fără nici o pregătire, acolo nu e mirare, că nu-și trimet, și nici nu trage inima pe părinți să-și trimet pruncii la scoală când știu, că învățătorul nu e apt pentru scoală, sau că este un perde vară, carele neputând face esamene pe la gimnasiu sau pedagogie s'a legat o silă de el, și în lipsă a fost aplicat în vre-o comună mai slabă. Mai virtos un învățător — fără pregătire este cauza absențiilor când îi

lipsește zelul și bunăvoința față de școală. Am vădit învățători bătrâni — cu puțină pregătire — și cu toate acestea au îndestulit pe părinți, pentru că oamenii noștri nu sunt de loc pretensivi în ale școlii. — Sub învățători calificați — nu înțeleg, doamne ferească — numai pe cei-ce ar fi în stare a face examenul din limba maghiară!

Ad. 13. Părinții pruncilor pe lângă cele înșirate în punctele precedente, pot fi cauza absențelor când rețin pe prunci acasă la lucru. Aceasta o fac atât dintre părinții avuți, cât și dintre cei săraci. Să știe, că pentru românul dela sate pruncii sunt un capital activ, îndată ce trec dela 7 ani. — Sunt comune unde brațele muncitoare, cari să lucre pe bani sunt foarte puține, și astfel și oamenii cu stare și folosesc pruncii la lucrul câmpului, la săpat, arat, adunat de fân etc., cu atât mai mult își folosesc cei săraci pruncii — fie la lucru, fie că-i lasă acasă cu prunci mici etc. Este o bună însușire a românului, că el vede un capital activ în pruncii lui, ceea-ce și este foarte adevărat.

Se ved pe sate familii scăpătate însărcinate cu mulți prunci, dar cari crescând prunci, parte îi dau servitori, parte îi folosesc la lucru și adeseori se reculeg. — Dacă românul ar vedea un greumânt în prunci ca și șusul, atunci am merge pe calea perirei. Cine are brațe multe de lucru are viitor.

Mai sunt apoi părinți, cari nu-și trimet pruncii la școală fiindcă au ură nemotivată altecum — asupra învățătorului. Bunăoară ar fi cazul, că s'a ales un învățător, contra căruia au lucrat, sau a fost ales unul, care nu-i convine lui, și cu carele nu-și poate ajunge unele scopuri private.

Sunt și părinți, cari mituesc pe învățători, ca să nu dea pruncii la școală.

(Va urma.)

Varietăți.

* (Onomastica Maiestății Sale.) Din incidentul onomastice Maiestății Sale, astăzi în biserica din cetate s'a ținut serviciu Duminică. Asesorii consistoriali în frunte cu Escel. Sa I. P. S. Domn arhiepiscop și metropolit Miron Romanul s'a prezentat în corpore la acest serviciu Duminică. Deasemenea și elevii seminariilor cu întreg corpul profesoral. La finea s. liturghii Escel. Sa a cetit rugăciunea pentru Maiestatea Sa, după care s'a cântat imnul național „Doamne ține” etc.

* Adunarea generală de toamnă a comitatului Sibiu este convocată pe ziua de 12 Octombrie st. n. înainte de prânziu la 9 oare. În prima linie vor avea loc statorirea preliminarilor. Ordinea de zi indică 44 cestiuini.

* Dr. Vasiliu Lucaciu, după cum cetim o telegramă în „Gazeta Transilvaniei,” a fost pus în libertate.

* (Necrolog.) Dr. Aurel Mureșianu, redactor al „Gazetei Transilvaniei”, în numele său, al surorilor sale Elena Groza și Sevastia C. Davidescu, al fraților săi Iacob Mureșianu, profesor de muzică și Traian Mureșianu, sculptor; al nepoților săi Mariu și Valeria Mureșianu, Horia și Miron Davidescu, al cumnatei sale Elisa Mureșianu, al cumnaților săi locotenent colonel Moise Groza și inginer Constantin Davidescu precum și al tuturor celorlalte rudeni din loc și din departare, anunță cu adâncă întristare și durere, că scumpul și neuitatul său Tată

IACOB MUREȘIANU,

director gimnazial în retragere, editor, proprietar și fostu redactor al „Gazetei Transilvaniei”, membru onorar al Academiei române, membru fondator al Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român și al Asociațiunii meseriașilor din loc, membru în consiliul orașului și în consiliul comitatului Brașov etc. etc.

și-a finit cursul neobositei sale vieți după o suferință scurtă în al 75-lea an al etății.

Rămășițele pământesci ale scumpului decedat se vor ridica Sâmbătă în 19 Septembrie st. v. (1 Octombrie st. n.) din casa sa, piața mare Nr. 22, și se vor așeza la oarele 3 p. m. pentru eternă odihnă în mormântul familiar din cimiteriul din Groaver.

— Ofelia Pap că sociă, Catharina Pap marit. Stiru ca sora, și Carolina Popoviciu ca socră cu inimă înfrântă și dureroasă anunță, că **Teodor Pap**, proprietariu mare, după un morb mai îndelungat Joi în 29 Septembrie seara la 8 oare, în etate de 66 ani a repausat în Domnul.

Scumpele rămășițe pământesci ale defunctului se vor depune după ritul gr.-orient. în 1 Octombrie d. a. la 3 oare în cimiteriul din Lugoșiu, de unde apoi spre eternă odihnă se vor muta în cripta familiară din Békés-Gyula.

Lugoș, în 30 Septembrie, 1887.

Fie-i țerina ușoară și memoria binecuvântată.

— Din partea familiei primim următorul:

Ilie Iosof, preot și învățător greco oriental în numele său, al fiilor și părinților cu inima frântă

de durere anunță trecerea din viață a iubitei sale soții **Maria Iosof** născ. **Aldea** urmată după lungi și grele suferințe ați la 18 Septembrie, oarele 7 d. a. în anul al 25-lea al vieții și al 10-lea al fericitei căsătorii. Rămășițele pământesci ale defunctei se vor petrece spre eternul repaus în cimiterul din loc în 20 Septembrie la 2 oare d. a.

Fie-i țerina ușoară!

* (Comite suprem nou.) Pentru comitatul Caraș Severin s'a denumit de comite suprem Iakabffy Imre, fostul până aci vice-comite al acestui comitat.

* Pentru ocuparea postului de magistru postal în Nădeșul-Săsesc (comit. Târnavei-mici), direcțiunea postală-telegrafică din Sibiu, escrie concurs cu termin până la 17 Octombrie a. c. unde sunt a se trimite și cererile de concurs.

Acest post pe lângă depunerea unei cauțiuni de 100 fl. e împreună cu un salariu anual de 150 fl., 40 fl. pașal de cancelariă și 300 fl. pentru transport.

* (Postal.) Direcțiunea postală telegrafică din Sibiu, publică concurs pentru ocuparea mai multor posturi de oficiali de poștă și telegraf eventual practicanți, ce sunt de a se aplica în cercul direcțiunei postale — telegrafice a Sibiului pe lângă depunerea unei cauțiuni de 300 fl. cu salariu anual de 700 fl. și 150 fl. relut de cuartir, eventual 400 fl. remunerațiune.

Cererile de concurs sunt a se trimite direcțiunei postale-telegrafice până la 19 Octombrie, a. c.

* (A șaptea tragere la sorți publică) a scrisurilor fonciare de 6% ale Institutului de credit și de economii „Albina” a urmat în 1 Octombrie 1887 în prezența Domnului notar reg. public. Dn. Friedrich Gundhardt și a doi membrii ai comitetului de supraveghiere al institutului. S'au tras, în valoarea totală de fl. 55,600 următorii numeri:

à fl. 100: Nr. 5, 7, 28, 36, 37, 49, 62, 88, 104, 157, 169, 176, 189, 193, 199, 213, 218, 225, 228, 229, 240, 283, 286, 291, 299, 311, 317, 332, 336, 399, 401, 402, 416, 421, 427, 440, 443, 461, 462, 464, 465, 487, 493, 541, 544, 549, 551, 564, 570, 581, 612, 614, 627, 656, 658, 659, 661, 662, 667, 686, 687, 701, 712, 714, 718, 721, 724, 728, 732, 734, 748, 751, 754, 767, 768, 771, 773, 779, 791, 794, 796, 797, 814, 824, 825, 837, 839, 840, 844, 858, 865, 870, 881, 882, 891, 894, 902, 905, 920, 938, 940, 941, 948, 954, 957, 962, 990, 1002, 1011, 1016, 1023, 1024, 1026, 1029, 1054, 1060, 1073, 1074, 1095, 1133, 1170.

à fl. 500: Nr. 9, 14, 17, 70, 101, 134, 141, 190, 202, 217, 221, 341, 342, 348, 371, 373, 395, 423, 440, 444, 492, 523, 538.

à fl. 1000: Nr. 10, 33, 61, 72, 102, 111, 160, 193, 231, 232, 244, 249, 286, 301, 307, 309, 359, 368, 370, 418, 437, 464, 498, 555, 558, 571, 575, 635, 662, 670, 696, 722.

Cu începere dela 1 Aprilie 1888 aceste scrisuri fonciare se răscumpără la cassa institutului în Sibiu, la Filiala sa în Brașov și la „Banca comercială ungară pestană” în întreaga valoare nominală împreună cu interesele curente; aceleși se răscumpără și mai înainte ori-când prin escomptare, sau se pot schimba cu alte scrisuri fonciare după cursul țilei.

Cu 1 Aprilie 1888 înceată interesele lor mai departe și cuponii de interese scădători mai târziu, dacă la prezentarea scrisurilor fonciare lipsesc, se subtrag din suma acestuia.

Din scrisurile fonciare eșite la sorți la tragerile de mai înainte nu s'au prezentat încă pentru răscumpărare următoarele.

à fl. 100: Nr. 56, 128, 142, 177, 232, 322, 345, 346, 351, 379, 530, 547, 548, 573, 651, 657, 666, 672, 711, 749, 750, 769, 781, 803, 812, 903, 904.

à fl. 500: Nr. 231, 383.

Sibiu, în 1 Octombrie, 1887.

Direcțiune.

* (Bibliografic.) A apărut „Transilvania.” Nr. 17—18 Foaia Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român cu următorul sumar: Proces verbal luat în ședința I-a și a II-a a adunării generale a XXVI-a a Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului ținută în Sibiul la 28 și 29 August st. n. 1887. — Discurs despre școala superioară română de fete din Sibiu. — † Timoteu Cipariu, necrolog. — Cuvânt de deschidere rostit prin Alimpu Barboloviciu, vicariul Silvaniei și directo-

rul despărțământului XI. al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român” cu ocaziunea adunării generale ținută la 4 August st. n. în Buciumi. — Raportul anual al comitetului despărțământului XI. (Selăgian) al Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, către adunarea generală ținută la 4 August 1887 în comuna Buciumi. — Procese verbale ale comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului, luate în ședința dela 23 August, 3 Septembrie și 9 Septembrie st. n. 1887. — † Iacob Mureșianu, necrolog. — Bibliografiă. — Concurs.

Raportul

primului secretar Ioan Pop Reteganul, către On. comitet de ajutorare cu abecedare și legendare a elevilor săraci dela școlile române rurale, cu reședința în Rodna veche, Transilvania.

1. Bani au încurs dela următorii binefăcători: a) înainte de constituirea Comitetului: D-nii 1. Nicolau Rusan, mare posesor în Sâncel 1 fl.; 2. Elie Dopp, adjunct de inginer în Sâncel 1 fl. 10 cr.; 3. Dănilă Gabor, adjunct de inginer în Sâncel 1 fl.; 4. Petru Lenghel, adjunct de inginer în Sâncel 1 fl.; 5. Ein Unbecanter 20 cr.; 6. Ioan Frățilă, primar comunal în Sâncel 1 fl.; 7. Artemiu Blăjan, preot în Obreja Târnăv. 1 fl.; 8. Ioan Filip, preot gr. cat. în Robotin 1 fl.; 9. Dr. Ioan Pop de Bichis, med. de reg. în Sibiu 1 fl.; 10. Redacțiunea dela „Ludimagister” în Reșița 50 cr.; 11. Aron Lupean, amplotat militar la direcțiunea de geniu în Przemysl 1 fl.; 12. I. Pop Regetanul 1 fl. 45 cr.; 13. Constantin Iuga, preot în Negriesci 30 cr.; 14. Ioan Oltean, notar cerc. în Negriesci 40 cr.; 15. Nicolau Mihăescu, învățător în Negriesci 31 cr.; 16. Vasiliu Bodea, preot în Negriesci 24 cr.; 17. Vasiliu Gaborfi, subnotar în Negriesci 20 cr.; 18. Nicolau Vladu, econom în Negriesci 20 cr.; 19. Biserica gr. cat. din Negriesci 20 cr. 20. Ioan Marcu, preot în Viena (Augustineum) 1 fl.; 21. Emanuil Ungurean, avocat în Timișoara 5 fl.; 22. Doamna Terezia Zsianu în Reșița 1 fl.; 23. D-șoarele: Dora Balănescu în Reșița 1 fl.; 24. Sofia Nicolaevitsch 1 fl.; 25. Ida Grenian 1 fl.; Caterina Nicolaevitsch 1 fl.; D-nii: 27. Gregoriu Drăghiciu 1 fl.; 28. Iosif Pocrean 1 fl.; 29. Simion Pătășan 50 cr.; 30. Petru Jivi 30 cr.; 31. Iuliu Crăciun 1 fl.; 32. Carol Janu 50 cr.; 33. Mihaiu Savescu 50 cr. (toți din Reșița); 34. St. d-nă colecțantă Lucreția Frenț 1 fl.; 35. Petru Mohor inv. în Tutova (România) 80 cr. Suma 30 fl. 70 cr.

b) După constituirea comitetului: Un Bucurescean 3 fl., d-nii: Florian cav. de Porcius din Rodna 1 fl., Inocențiu Clain Porcius din Rodna 50 cr., doamna Susana Porcius v. d. Marcuși din Rodna 50 cr., d-șoara Rafila Porcius din Rodna 50 cr., domni Iosif Nemeș, preot în Lugoșul-rom. 1 fl., Mihaiu Domide direct. scol. Săn-Georgiu 1 fl., Clemente Lupșan casar. banc. Transilv. Arad 1 fl., Candin David dir. de mine Bucium-Seasa 80 cr., d-na Lucia Grapini, preoteasă în Rodna nouă 1 fl., d-l Stefan Cardan din Rodna veche 20 cr., Gerasim Domide, preot în Rodna veche 1 fl., Solovestru Mureșian inv. 1 fl., d-na Luisa Issip 50 cr., d-nii Ioan Issip proto-jude 1 fl., Dionisiu Login sub-not. 1 fl., din Rodna veche, d-șoara Sabina Grapini din Rodna nouă 10 cr., și d-nii: Frații Stănescu 20 fl., Dimitrie Ionciovicu 10 fl., Gr. Birea 10 fl., P. M. Zănescu 10 fl., G. M. Zănescu 5 fl.; Verdul (colectantele) 20 fl., din Brașov. Teodor Indre preot în Șomcuta mare 1 fl., Ioan Petrișor preot în Șomcuta mare 1 fl., Alecsandru Nestor preot 40 cr., Ioan Nestor preot 40 cr.; Alecsandru Petri paroch 40 cr., Ioan Mureșian 50 cr., Nicolau Nilvan avocat 50 cr., Vasiliu Dragoș avocat 50 cr., Vasile Marcu avocat 50 cr., Dionisiu Bran paroch 50 cr., Bocsanczy comerciant 20 cr., Herskovics Moise 20 cr., Hersch M. Iosif 20 cr., Ludovic Man apotecar 50 cr., Augustin Sabo subprefect 50 cr., Hirsch Nathan 20 cr., Elie Pop colectantele dela mai multe persoane, solvi posta și 40 cr. N. Măneguț paroch în Poiana Sibiului 1 fl. 20 cr., Pantelimon Domide c. r. cap. pens. în Rodna 1 fl., d-na Elisabeta Domide soția d-lui căpitan Rodna 1 fl., d-nii: Leon Domide c. r. maior la reg. 5 Bosnia 1 fl., Iosif Bal paroch în Ilva mare 1 fl., Prin colectantele Petru Poenariu inv. în Mercina, p. u. Varadia 1 fl. 80 cr. Dela Clericii din Gherla 5 fl. 40 cr. Prin colectantele Iuliu Crainic din Urșiu inferior 5 fl. 20 cr. Suma 115 fl. 70 cr. Cu cei adunați înainte de constituirea comitetului, în sumă de 30 fl. 70 cr., Suma totală 146 fl. 40 cr.

(Va urma.)

Loterie.

Sâmbătă în 1 Octombrie 1887.

Timișoara:	73	13	11	35	65
Viena:	14	62	3	5	55

[1696]

1-3

CONCURS.

Pentru ocuparea parohiei de clasa a III-a, Daia-Săsească, protopresbiteratul Sighișoarei, devenită vacantă prin repausarea parochului Ioan Babeș, se repetese, conform ordinațiunii Prea venerabilului consistoriu arhiepiscopalesan, ddto 30 Iunie a. c. Nr. 3062 B. concursul cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele sunt.

1. Casă parochială cu două încăperi, o bucătărie, două pivnițe, toate din material solid de piatră și cărămidă, coperite cu țiglă, șură, grașd, șopru și alte edificate economice din lemn coperite cu țiglă, în stare foarte bună, grădina de pomi și de legumi situate toate imediat lângă biserică, calculate cu . . . fl. 62.—

2. Porțiunea canonică 4 jugere 1274 stângini de arat și 7 jugere 334 stângini de cosit, calculate cu . . . fl. 150.—

3. Dela 60 familii române câte o ferdelă, măsură veche (16 cupe) grâu sau cucuruz sfârmat, computeate cu . . . fl. 60.—

4. Dela 70 familii neorustice câte 20 cr. de familie ca simbrie anuală . . . fl. 14.—

5. Opt stângini de lemne din pădurea comunală computeate cu . . . fl. 32.—

6. Dela 70 familii neorustice câte o di de lucru computeate în bani . . . fl. 14.—

7. Dela botezul copiilor preste an preste tot . . . fl. 8.20

8. Dela înmormântări . . . fl. 15.—

9. Dela slugirea sântului maslu preste an . . . fl. 3.—

10. La umblarea cu sânta cruce în ajunul botezului, toate emolumentele computeate în bani fac . . . fl. 20.—

11. Dela cununii . . . fl. 5.—

12. Pentrusântirea caselor (sfeștăni) . . . fl. 4.—

13. Dela 60 familii române pentru pomenire în păsimesi . . . fl. 12.—

14. Dela 60 familii române la pasci pentru molitvă à 5 cr. de familie, face . . . fl. 3.—

Suma . . . fl. 402.20

Doritorii de a concurge la aceasta parohie, au a-și așterne concursul lor instruite în sensul regulamentului pentru parohii la subsemnatul oficiu protopresbiteral, cu acea îndatorire, ca sub durata concursului să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică acestei parohii, pentru de a-și arăta dexteritatea în cântăre, tipic și cuvântare. Pentru preoții chirotoniți să recere și concediu dela Prea Veneratul consistor arhiepiscopalesan, fără de care nu vor fi admisi la concurs și candidațiune.

Sighișoara, la 21 August, 1887. Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighișoarei în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Demetriu Moldovan,
adm. prot.

Nr. 317. [1697] 1-3

Prolungire de concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroch Ioan Marcu din Rucăr protopresbiteratul Făgărașului, se escrie prin aceasta concurs nou, cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

Jumătate din toate venitele parohiei de clasa a III-a, cari computeate la olaltă dau suma de 200 fl. v. a.

Doritorii de a competi la acest post să-și aștearnă petițiunile instruite în sensul statutului organic și al regulamentului pentru parohii din 1878 la

subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul sus indicat.

Făgăraș, 30 August, 1887.

Oficiul protopresbiteral al Făgărașului în conțelegere cu comitetul parochial concerninte

Iuliu Dan,
adm. prot.

[1698]

1-3

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de învățător la scoala capitală română gr. or. din Rășnov, protopopiatul Branului, se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt 250 fl. v. a. solvinți în 4 rate, cu prospect de a se ameliora în viitor salariul.

Dela concurenți se cere, ca să fie versați și în cântările bisericesti și să țină strana în toate duminicile și sărbătorile de preste an.

Petițiunile instruite în sensul legilor din vigoare sunt a se așterne până la terminul susindicat Preaonoratului Oficiu protopresbiteral al tractului Bran în Zernești.

Din ședința comitetului parochial gr. or. ținută în Rășnov la 6 August, 1887. În conțelegere cu oficiul protopresbiteral al tractului Bran.

Dimitriu Nan,
paroch și pres.

Nr. 4724.

[1699] 1-2

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de notar cercual în Racovița, la care notariat aparțin comunele Racovița, Sebeșul de sus și de jos cu un adjunct notariul în Sebeșul de jos.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt.

1. Salariul 400 fl.

2. Cuartir natural.

3. Un stângin de lemne.

4. Tacele satorite pentru lucrările private.

Concurenții calificați au a-și așterne petițiunile lor, până în 24 Octobrie st. n. 1887 subscrisului oficiu. Sibiu, 1 Octobrie, 1887 st. n.

Oficiu central pretorial.

Nr. 318.

[1682] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate, se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

1. Boholt, cu 200 fl. salar anual cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

2. Uroi, cu 200 fl. salar anual, cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

4. Nevoeși, cu 150 fl., salar anual cuartir gratuit în localitatea scoalei, grădina de legumi și 2 orgii de lemne.

3. Fizes-Barbura, cu 150 fl. salar anual, cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

5. Porcurea, cu 150 fl. salar anual, cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

6. Boiu, cu 150 fl. salar anual cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

7. Cigmău, cu 80 fl. salar anual, care se va solvi în 2 rate la 6 Decembrie și 25 Martiu, cuartir gratuit și lemnele necesare pentru încălțit.

Cererile de concurs instruite conform legilor din vigoare sunt a se adresa la subsemnatul oficiu protopresbiteral, până la terminul susindicat. Hondol, 29 August, 1887.

Oficiul protopresbiteral gr. or. tractului Geoagiu I.

Vasilie Pipos,
protop.

Nr. 293.

[1683] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scoalele gr. or. române din comunele mai jos însemnate se escrie concurs cu terminul până la 16 Septembrie a. c. st. v.

1. Baștea-Holdea Coșești, cu salar anual de 254 fl. 40 cr. și adecă: a) în bani 120 fl.; b) 112 mē-

suri cucuruz în boambe, computeate după calculul de mijloc à 1 fl. 20 cr. = 134 fl. apoi cuartir liber în ori-care din aceste comune și 24° lemne.

2. Brisnic, cu salar de 224 fl. și adecă: a) în bani 100 fl.; b) 80 mē. cucuruz = 96 fl.; c) 4 mēsurile fasole = 8 fl.; d) folosirea a două grădini cu venit anual de 20 fl. apoi cuartir liber și 4° cubici de lemne.

3. Lăpușnic, cu salar de 150 fl. solvinți în 4 rate trei lunari anticipative, cuartir liber și 25 cară de lemne.

4. Lăpugiu-l superior, cu salar de 300 fl. solvinți în 4 rate trei lunare anticipative, cuartir liber și 10° lemne; apoi pentru servițiul de cantor câte 40 cr. dela înmormântarea oamenilor în vērștă și câte 20 cr. dela înmormântarea pruncilor.

5. Lăpugiu-l inferior-Ohaba, cu salar anual de 208 fl. și adecă: a) în bani 94 fl.; b) 95 mē. cucuruz = 114 fl. cuartir liber și 16° lemne.

6. Rădulești-Stregoane, cu salar de 200 fl. solvinți în 4 rate trei lunari anticipative, cuartir liber și 8° lemne.

7. Panc-Seliște, cu salar de 200 fl. solvinți în 4 rate trei lunare anticipative, cuartir liber și 8° lemne.

8. Sēcamaș, cu salar de 157 fl. și adecă: a) în bani 70 fl.; b) 50 mē. cucuruz = 60 fl.; c) 4 mē. fasole = 8 fl.; d) folosirea a 2 grădini cu venit de 15 fl. apoi cuartir liber și 8° lemne.

9. Stăncești-Ohaba, cu salar de 130 fl. și adecă: a) în bani 120 fl. b) folosirea a 2 grădini 10 fl. apoi cuartir liber și 8° lemne.

10. Tissa, cu salar de 214 fl. și adecă: a) în bani 110 fl.; b) 10 mē. cucuruz = 96 fl.; c) 4 mē. fasole = 8 fl. apoi cuartir liber și 8° lemne.

11. Fintoag, cu salar anual de 200 fl. solvinți în 4 rate trei lunare anticipative, cuartir liber și 8° lemne.

În comunele de sub 1 și 5 fiind scoale în fie-care comună, învățătorul va fi îndatorat a ținē prelegeri în comunele de sub 1) tot a 3-a, ear de sub 5) tot a 2-a di.

Doritorii de a ocupa una din aceste stațiuni au a-și așterne suplicile lor instruite conform legilor în vigoare la subscrisul oficiu, până la terminul sus indicat.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Dobrei.

Dobra, la 26 August, 1887.

Romul de Crainic,
protopresbiter.

Nr. 1039.

[1692] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de învățător la scoala din Talmăcel, se escrie concurs cu terminul 25 Septembrie a. c.

Salariul împreunat cu acest post e 170 fl. v.

Reflectanții să-și aștearnă petițiunile în terminul indicat la subsemnatul.

În conțelegere cu comitetul parochial. Sibiu, 2 Septembrie, 1887.

Simeon Popescu,
protopresbiter.

Nr. 719.

[1671] 3-3

CONCURS.

Devenind vacante următoarele stațiuni de învățători în protopresbiteratul Branului, prin aceasta se escrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare.

1. Pentru postul de învățător din Poiana-Mērului cl. I. cu salar anual de 200 fl. v. a. din cassa comunală.

2. Pentru postul de învățător din Holbav, cu salar anual de 200 fl. și anume: 150 fl. din cassa comunală și 50 fl. din fondul bisericiei.

3. Pentru postul de învățător din Fundata, cu salar anual de 190 fl. și anume: 70 fl. din cassa

comunală; 90 fl. tace dela copii și 30 fl. accidentii cantonale.

4. Pentru postul de învățător în Șirnea, cu salar anual de 150 fl. și anume: 70 fl. din cassa comunală și 80 fl. tace dela copii.

5. Pentru postul de învățătoriu din Moeciul-superior, cu salar anual de 150 fl., — 70 fl. din cassa comunală și 80 fl. tace.

Cei ce doresc a reflecta la vre-una din aceste stațiuni, vor avea a-și așterne suplicile lor instruite conform dispozițiilor în vigoare la subsemnatul oficiu, până la terminul sus indicat. În conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Oficiul protopresbiteral al Branului. Zernești, la 14 Iuliu, 1887.

Traian Mețian,
protopresbiter.

Sz. 7227/887 tkvi.

[1700] 1-1

Arverési hirdetmény.

A nagyszabeni kir. törvényészék mint telekkönyvi hatóság közzé teszi hogy nagyszabeni Ghibu János végrehajtató 200 frt. tőke ennek 1886 február 2-ától folyó 6% kamatja 21 frt. 10 kr. költség kielégítése végett, ugyszintén a nagyszabeni előlegezési egyletnek 150 frt. és járuléka iránti követelése, és Sztanciu Vasilie 160 frt. s jár. iránti követelése felhajtására a végrehajtást szvendők sinai, Iosif Miklós és neje Iosif Elena szül. Kaikutz és utóbbinak hagyatékát képező a nagyszabeni 1282 sz. tjkvben A + 1 rendsz. 1859 és 1860 h. sz. alatti fekvőszögi melyekre Kaikutz Péter és neje Trimbizoiu Mária étiethoziglanli haszonélvezeti joga van bekebelezve 1449 frtra megállapított kikiáltási árban a kebli telekkönyvi hivatalban 1887 évi Oktober hó 31 d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alul is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10% -át készpénzben, vagy pedig az 1881 LX t. cz. 42 §-ában és ezt kiegészítő rendelkezésekben jelzett árfolyam és ovadékképesnek nyilvánított érték papirokban a kiküldött kezéhez letenni: kivéve a végrehajtatókat.

A mennyiben a tkvi rdts 163 §-a szerint az ingatlan a szolgalmi jog fentartásával olyan árban adatnék el: mely a szolgalmat megelőző teherterelek fedezése végett megállapított 1420 frtot meg nem ütő az árverés hatálytalanná válik és az ingatlan a szolgalmi jog fentartása nélkül, a kitiűzött határnapon újabban elárvereztetik.

A vételért pedig vásárló az árverés napjától számítandó 3 egyenlő részletekben a nagyszabeni kir. adó mint letéti hivatalhoz szabályszerűen szerkesztett kérelemle tétbe helyezni 6% kamatjával együtt.

Az árverés megállapított további feltételei alolrt telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és a nagyszabeni városi tanácsnál megtekinthetik.

A nagyszabeni kir. törvényészék mint telekkönyvi hatóság egyesbírójától.

Nagyszabeni 1887 augusztus hó 2-ik napján.

Vén András s. k.
kir. törvényészéki bíró.

137 szám. 1887.

[1693] 3-3

Arverési hirdetmény.

Alulírott királyi közjegyző ezennel köz tudomásra hozom, hogy néhai nagyszabeni lakós Matza János hagyatékához tartozó 2442 frtra becsült borkészlet és hordók folyó évi oktober hó 6-án d. e. 10 órakor aHonteru utca 6 ik házszám alatti pinczehelyiségben becsérteken felül vételárban azonnali készpénzbeli fizetés mellett, — árlejtés utján elfognak adatni.

Az árverési feltételek irodámban (Fleischergasse 29 h. sz.) a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Nagy-Szeben 1887 Szeptember 25-én.

Zágoni Gábor,
kir. közjegyző.

[1694]

3-3

Arlejtés.

A nagyszabeni m. kir. országos tébolyda intézet részére 1887/8.-évre szükséges 1222 köbméter tűzifa szállítására pályázat nyitattik.

Felhivatnak mindazok, kik vállalkozni óhajtanak, hogy a magyar nyelven szerkesztett 50 kros bélyeggel és 400 frt. bánatpénzzel felszerelt zárt írásbeli ajánlataikat, melyben határozottan megjelölendő a szállításra szánt fa vastagsága és hossza, valamint az is, hogy a bükkfának és tölgyfának köbméterit külön-külön mennyiért hajlandó szállítani folyó évi Oktober 15-án d. e. 11 óráig alulírott helyen nyújtsák be; megjegyezvén, hogy a jelen hirdetménynek meg nem felelő, vagy későn beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Nagyszabeni 1887 Szeptember hó 25-én.

Magy. kir. országos tébolyda igazgatósága.